

**Satversmes tiesa ierosina lietu par atalgojuma noteikšanas principiem
amatpersonām par darbu valdē un amata pienākumu izpildi kapitālsabiedrībā**

2012. gada 31. janvārī Satversmes tiesas 1. kolēģija ir ierosinājusi ietu „Par Ministru kabineta 2010. gada 30. marta noteikumu Nr. 311 „Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa, pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību” 6. un 7. punkta atbilstību likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” 96. panta¹ otrajai daļai un Latvijas Republikas Satversmes 107. pantam²”.

Apstrīdētās norma

Ministru kabineta 2010. gada 30. marta noteikumu Nr. 311 „Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa, pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību”

6. punkts: „Kapitālsabiedrības valdes priekšsēdētājam nosaka vienotu mēnešalgu par darbu valdē un amata pienākumu izpildi kapitālsabiedrībā. Kapitālsabiedrības valdes priekšsēdētāja mēnešalgas noteikšanai piemēro koeficientu saskaņā ar šo noteikumu pielikumu”.

7. punkts: „Kapitālsabiedrības valdes loceklim nosaka vienotu mēnešalgu par darbu valdē un amata pienākumu izpildi kapitālsabiedrībā līdz 90 procentiem no valdes priekšsēdētāja mēnešalgas”.

¹ 96.pants. Mēnešalga akciju sabiedrības valdes locekļiem

(1) Valdes loceklis saņem mēnešalgu atbilstoši viņa pienākumu apjomam un sabiedrības saimnieciskajam stāvoklim.

(2) Valdes locekļa mēnešalgu nosaka atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicētajam valstī strādājošo iepriekšējā gada mēneša vidējās darba samaksas apmēram, kas noapaļots pilnos latos un kam atbilstoši sabiedrības lielumu raksturojošiem kritērijiem var piemērot koeficientu, kas nedrīkst būt lielāks par 6. Valdes locekļa mēnešalgu pārrēķina katru gadu un pārrēķināto mēnešalgu sāk izmaksāt ar attiecīgā gada 1.aprīli. Sabiedrības lielumu raksturojošos kritērijus un atbilstoši sabiedrības lielumam mēnešalgas noteikšanai piemērojamo maksimālo koeficientu nosaka Ministru kabinets.

² Latvijas Republikas Satversmes 107. pants: “107. Ikvienam darbiniekam ir tiesības saņemt veiktajam darbam atbilstošu samaksu, kas nav mazāka par valsts noteikto minimumu, kā arī tiesības uz iknedēļas brīvdienām un ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu”.

Lietas fakti

Pieteikuma iesniedzēji – Edvīns Bērziņš, Aivars Strakšas un Ēriks Šmuksts VAS „Latvijas dzelzceļš” ieņem divus amatus – valdes loceklis un viceprezidents, Uģis Magonis – valdes priekšsēdētājs un prezidents.

Atalgojums par valdes locekļa (arī valdes priekšsēdētāja) amata pienākumu pildīšanu pieteikuma iesniedzējiem noteikts saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 30. marta noteikumiem Nr. 311 „Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa, pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību”, bet atlīdzība par otra amata – prezidents vai viceprezidenti – amata pildīšanu noteikta darba līgumos, kuros citastarp iekļauta atruna: „kamēr Darbinieks vienlaicīgi sabiedrībā ieņem vēlētu valdes locekļa amatu, šī līguma noteikumi piemērojami tiktāl, ciktāl tos neierobežo vai nav pretrunā ārējiem tiesību aktiem (..), kamēr šādi ierobežojumi pastāv.”

Apstrīdētās normas nosaka vienotu mēnešalgu par darbu valdē un amata pienākumu izpildi kapitālsabiedrībā, tādā veidā, pēc pieteikuma iesniedzēju ieskata, ir noteikts ierobežojums saņemt vēl arī atalgojumu par prezidenta un viceprezidenta amata pienākumu izpildi.

Pieteikuma iesniedzēji norāda, ka ne likums „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, ne likums „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” nesatur valsts kapitālsabiedrību valdes locekļiem aizliegumu savienot valdes locekļa amatu ar citu amatu kapitālsabiedrībā, kā arī neparedz valdes locekļiem ienākumu gūšanas ierobežojumu šādā gadījumā. Šādu amatu savienošanas un ienākumu gūšanas aizliegumu/ierobežojumu neparedzot arī neviens cits Latvijas Republikas spēkā esošais likums.

Ienākumu gūšanas ierobežojumu paredzot Ministru kabineta noteikumi Nr. 311, taču ievērojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 9. panta pirmo daļu, šāds ierobežojums neesot nosakāms ar Ministru kabineta noteikumiem, kas saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 15. panta otro daļu ārējo tiesību aktu hierarhijā ir zemāka juridiskā spēka tiesību akts kā likums.

Pieteikuma iesniedzēji pauž uzskatu, ka izdodot apstrīdētās normas Ministru kabinets pārkāpis tam sniegto deleģējumu.

Tādējādi pieteikuma iesniedzēji uzskata, ka ir aizskartas viņu Satversmes 107. pantā noteiktās pamattiesības un lūdz Satversmes tiesu atzīt apstrīdēto normu vārdus „vienotā” un „un amata pienākumu izpildi” par neatbilstošiem likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” 96. panta otrajai daļai, likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 9. panta pirmajai daļai un Latvijas Republikas Satversmes 107. pantam.

Nemot vērā, ka pieteikumā netika ietverts juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 9. panta pirmajai daļai, Satversmes tiesa ierosināja lietu daļā par apstrīdēto normu atbilstību likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” 96. panta otrajai daļai un Latvijas Republikas Satversmes 107. pantam.

Tiesas procedūra

Ministru kabinets ir uzaicināts līdz 2012. gada 2. aprīlim iesniegt atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2012. gada 30. jūnijs.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Līga Pauliņa

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze

Liga.paulina@satv.tiesa.gov.lv

67830748, 26571082